C/2023/795

2023.11.8.

Elnevezés bejegyzése iránti kérelem közzététele a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 50. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján

(C/2023/795)

Ez a közzététel az 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) 51. cikke alapján jogot keletkeztet a kérelem elleni felszólalásra, amely a közzététel napjától számított három hónapon belül tehető meg.

SINGLE DOCUMENT

„Gotlandslins”

EU-szám: PDO-SE-02613 – 2020.6.3.

OEM (X) OFJ ( )

1. **Elnevezés(ek) (OEM)**

„Gotlandslins”

2. **Tagállam vagy harmadik ország**

Svédország

3. **A mezőgazdasági termék vagy élelmiszer leírása**

3.1. *A termék típusa*

1.6. osztály: Gyümölcs, zöldségfélék és gabonafélék, frissen vagy feldolgozva

3.2. *Az 1. pontban szereplő elnevezéssel jelölt termék leírása*

A „Gotlandslins” a Gotlandban hagyományosan termesztett lencse (*Lens culinaris*) szárított magja.

Fizikai tulajdonságok

Alak: Kerek, felső és alsó oldalán szimmetrikusan domború.

Küllem: Matt felület, kissé fényes.

Méret: Körülbelül 2 mm vastag ás 4 mm átmérőjű.

Érzékszervi tulajdonságok

Szín:

A színspektrum a színtiszta narancssárgától (NCS S3050-Y40R) a sárga árnyalatú (NCS S3050-Y20R) vagy zöld árnyalatú (NCS S4040-Y20R) narancssárgáig terjed. A színösszetétel vegetációs idényenként kissé változik.

Aroma:

Szárított „Gotlandslins”: A friss széna vagy a mezei komócsin (*P. pratense*) enyhe aromája.

Főtt „Gotlandslins”: Földes zöld jegyek, a spenótra (*S. oleracea*) emlékeztető árnyalattal.

Íz:

Főtt „Gotlandslins”: A hüvelyes növények enyhe és jellegzetes íze, a vajra, a pirított napraforgómagra és mogyoróra emlékeztető jegyekkel. Kiegyensúlyozott édesség és keserűség.

Utóíz:

Enyhén füves jegy, amely meleg fűszerek, mint például a szegfűszeg, a szegfűbors és a kurkuma aromás kerek fűszerességében tetőzik, valamint markáns ásványi jegyek.

([1]) HL L 343., 2012.12.14., 1. o.

A szájban keltett érzet:

kemény állagú, jól harapható, vékony, finom héjú, és a belső része kellemes, hosszan tartó krémesség érzetét kelti.

Állag:

kemény. Vékony héj.

Kémiai tulajdonságok

Szénhidrátok: 45–51 %; ebből cukrok: megközelítőleg 1,8–2,2 %.

Rost: 28–32 %

Fehérje: 23–26 %

Zsírtartalom: 0,8–1,2 %; ebből telített zsír: 0,15–0,25 %.

3.3. *Takarmány (kizárólag állati eredetű termékek esetében) és nyersanyagok (kizárólag feldolgozott termékek esetében)*

–

3.4. *Az előállítás azon műveletei, amelyeket a meghatározott földrajzi területen kell elvégezni*

A „Gotlandslins” termesztésétől a szárításig tartó teljes folyamatnak a 4. pontban leírt földrajzi területen kell történnie.

3.5. *A bejegyzett elnevezést viselő termék szeletelésére, aprítására, csomagolására stb. vonatkozó egyedi szabályok*

–

3.6. *A bejegyzett elnevezést viselő termék címkézésére vonatkozó egyedi szabályok*

–

4. A földrajzi terület tömör meghatározása

A „Gotlandslins” termőterülete Gotland- és Fårö-szigetből, valamint a szomszédos kis szigetekből áll, Stora Karlsö és Lilla Karlsö kivételével.

5. Kapcsolat a földrajzi területtel

A „Gotlandslins” tulajdonságai és a gotlandi termőterület közötti kapcsolat a „Gotlandlins” Gotlandon folytatott termesztéséhez hagyományosan kapcsolódó természeti feltételeken és emberi tényezőkön alapul.

A termék sajátosságai

A lencsebokrok természeti feltételekhez való alkalmazkodása következtében a „Gotlandlins” bizonyos sajátos jellemzőkkel bír.

A „Gotlandslins” egy viszonylag kis szemű, vékony héjú és kemény húsú lencse. A genetikai variáció miatt a „Gotlandslins” lencsére a színtiszta narancssárgától a sárga és/vagy zöld árnyalatú narancssárgáig terjedő színtónusok egyedi spektruma jellemző.

A lencsebokrok viszonylag lassú növekedési üteme összetett ízprofilt kölcsönöz a „Gotlandslins” lencsének, amelyben fellelhetők a hüvelyesekre és a vajra, a pirított napraforgómagra és mogyoróra emlékeztető jegyek, és amely enyhén füves és aromás kerek fűszerességbe megy át.

A svéd piacon általában értékesített más lencsefajtáktól eltérően a „Gotlandslins” ízében jellegzetes ásványi, valamint vajat és mogyorót idéző jegyek érvényesülnek. A „Gotlandlins” lencsének továbbá viszonylag rövid főzési ideje van, amely hozzájárul az intenzívebb ízhez és a szájban keltett finom érzethez.

Kapcsolat Gotland természeti adottságaival

Gotland különleges természeti adottságokkal rendelkezik. Az alapkőzet főként üledékes sziluri mészkőből és márgapalából áll. Az alapkőzetet vékony (0–1 méter mély) talajréteg borítja, amelyet meszes morénás agyag, homok és kavics alkot. A talajok enyhén lúgosak. A mészkőréteg sok helyen látható.

Az éghajlatot Gotlandnak a Balti-tenger közepén való elhelyezkedése befolyásolja. A tavasz későn köszönt be, az ősz és a tél pedig enyhe. A júliusi átlaghőmérséklet nagyjából 16 Celsius-fok, a napsütéses órák száma pedig a Svédországban jellemző legmagasabb értékek között van (a napsütéses órák száma több mint 1 900 óra évente). A csapadék mennyisége csekély (kb. 500–600 mm/év). A csapadék nagy része az augusztustól decemberig tartó időszakban hullik. A tavaszi évszak és a nyár nagyobb része igen száraz. Gyakoriak a hosszú, kevés csapadékkal vagy csapadékhiánnyal jellemezhető időszakok, ami befolyásolja a termesztési lehetőségeket és mind a termesztő, mind a termesztett növény tekintetében jelentős igényeket támaszt.

A „Gotlandslins" a lencse Gotlandon hagyományosan termesztett helyi fajtaváltozatának (*Lens culinaris*) a szárított magja. A következő évi vetésre szánt vetőmagok szisztematikus szelektálásának köszönhetően a „Gotlandslins" jól alkalmazkodott a Gotlandon uralkodó különleges természeti feltételekhez. A „Gotlandlins" továbbá olyan genetikai variációval bír, amely kiemelkedően ellenállóvá teszi a Gotlandon a tenyészidő alatt tapasztalt száraz időszakok alatt.

A Gotland sajátos természeti feltételeihez való alkalmazkodás azt jelenti, hogy a hagyományos gotlandi lencsebokor akár 15 %-kal is több lencsét ad Gotland rossz minőségű mészkőtalajain, mint a Skåne termékeny talajain termesztett ugyanazon lencsebokor. Ez a lencsenövény Gotland rossz minőségű és meszes talajain mély és erős gyökkérrendszert képes fejleszteni, aminek köszönhetően a lencse helyi fajtaváltozata jobban terem ezeken a talajokon mint az egyéb termesztett lencse-fajtaváltozatok.

Az éghajlat és a talajok jellege miatt a „Gotlandslins" lassan növekszik (a növekedési idő körülbelül 120 nap). A „Gotlandslins" a lassú növekedésnek és a mészkőtalajoknak köszönheti jellegzetes egyedi ízprofilját és ásványi jegyeit.

Kapcsolat a földrajzi területhez kapcsolódó emberi tényezőkkel

A gotlandi lencsének különleges igényei vannak a termesztési feltételeket illetően, ezért a „Gotlandslins"-t nehéz termeszteni. Ez azt jelenti, hogy a „Gotlandslins" termesztése nagy tudást igényel a termesztők részéről a lencsebokor sajátos igényeit, a helyi talajt és az éghajlati viszonyokat illetően, ha azt szeretnék, hogy a növények jól fejlődjenek és a termékre jellemző egyedi tulajdonságokkal bíró „Gotlandslins" teremjen.

A „Gotlandlins" termelése céljából termesztett lencsebokor viszonylag kicsi és szórványosan borítja a talajt. Annak érdekében, hogy a növények megtelepedése előtt a gyomok ne fojtsák el a fiatal lencsét, a „Gotlandlins"-t rossz minőségű homokos talajokon termesztik, amelyek nem kedveznek a gyomnövények növekedésének. A termesztők ezenkívül a „Gotlandlins"-t köztesen termesztik egyéb gabonafélékkel, általában zabbal (*Avena sativa*), amely támogatást biztosít a lencsebokroknak és visszatartja a gyomokat, amíg a lencsebokrok megerősödnek és befedik a talajt. Ez a köztestermesztés azt jelenti, hogy a termesztőnek egyensúlyt kell teremtenie a „Gotlandlins" és a gabonafélék közötti kapcsolatban, és hozzá kell igazítania azt a különböző termesztési területek sajátos jellemzőihez, hogy a lencsebokroknak elegendő napfény és támogatás jusson, és a gabonafélék ne akadályozzák a „Gotlandlins" növekedését.

A termesztők általában április közepén vetik el a „Gotlandlins"-t. A „Gotlandlins" jól alkalmazkodott a gotlandi időjáráshoz, és így ellenálló az alkalmi fagyokkal. Ez biztosítja a lencsebokrok hosszú (körülbelül 120 napos) növekedési időszakát, amely szükséges ahhoz, hogy a „Gotlandlins" Gotland hűvös és nagy számú napsütéses órával jellemezhető éghajlatában kifejlődjön. A „Gotlandslins" növekedési üteme sokkal lassabb, mint a Svédországba behozott többi lencséé, amelyeknek a növekedési ideje általában 80–100 nap. A lassú növekedés hozzájárul a „Gotlandslins" sajátos jellemzőihez.

A „Gotlandlins"-t és a köztesen termesztett gabonaféléket egyszerre takarítják be. A betakarítást akkor végzik el, amikor a „Gotlandlins" hüvelye elkezd barnulni. A termesztő különösen éles késekkel óvatosan végzi a betakarított termés cséplését (percenként 600–800 fordulat) avégett, hogy az ne okozzon kopási károsodást a magokban, amely csökkentené a „Gotlandlins" minőségét. A gabonafélék és a hüvelyesek betakarított keverékét kiszárítják és átválogatják. A termesztők a betakarított termék átválogatásakor szitálással különítik el a „Gotlandlins" -t a gabonamagoktól.

Hivatkozás a termékleírás közzétételére

https://www.livsmedelsverket.se/globalassets/foretag-regler-kontroll/livsmedelsinformation-markning-halsopastaenden/skyddade-beteckningar/produktspecifikation_ansokan_gotlandslins_2023_03_20.pdf